

DYSPROPORCJE DOCHODOWE W SPORCIE NA PRZYKŁADZIE WYBRANYCH DYSCYPLIN W SEZONIE 2014/2015

dr Anna Iwacewicz-Orłowska*

Wprowadzenie

W pracy podjęto problem zróżnicowania dochodowego w ramach wybranych dyscyplin sportowych. Duże rozwarstwienie dochodowe przekłada się na sytuację drenażu środków finansowych. Wysokie zarobki za grę w klubach sportowych otrzymują jednostki. Najwyższe wynagrodzenia otrzymują sportowcy w ramach wybranych (medialnych) dyscyplin sportowych. Ma to niekorzystny wpływ na finansowanie sportu ogółem. Wynagrodzenia pozostałych sportowców reprezentujących mniej popularne dyscypliny sportowe są dużo niższe¹.

Aktualnie sport to coraz częściej bardzo opłacalny biznes i sposób na zarabianie ogromnych pieniędzy. Płace w ramach poszczególnych dyscyplin sportowych różnią się od siebie znacznie. Ponadto drużyny grające w tej samej lidze cechuje bardzo duża dysproporcja dochodów.

Dysproporcje dochodowe w sporcie w ostatnich latach, czyli latach kryzysu ekonomicznego, pogłębiły się dość mocno². Zauważalne są tezy, mówiące iż rosnące rozwarstwienia dochodowe w sporcie są sytuacją naturalną związaną przede wszystkim z dużą i ciągle rosnącą konkurencyjnością na globalnym rynku, która przekłada się również na konkurencyjność w sporcie. Konkurencja w sporcie ustala hierarchię zawodników. Są zwycięzcy i są przegrani, co ma przełożenie na ich wynagrodzenie³. Inne teorie twierdzą, iż dysproporcje dochodowe to efekt rosnących umiejętności sportowców, którzy obecnie są znacznie bardziej zręczniejsi, sprawniejsi, szybcy, niż jeszcze kilka lat temu. To również odzwierciedlone jest w osiągniętych przez nich dochodach⁴.

Material i metody

Celem pracy jest analiza dysproporcji dochodowych w sporcie na przykładzie wybranych lig sportowych. W opracowaniu jako wskaźnik porównawczy zastosowano wskaźnik Giniego dla wybranych krajów i lig sportowych na świecie. Praca zawiera analizy oparte o dane źródłowe zaczerpnięte z raportu *Global Sports Salaries Survey 2015*⁵ oraz portali Statista (w przypadku Stanów Zjednoczonych Ameryki) i Eurostat (w przypadku Unii Europejskiej). Dane dotyczące wynagrodzeń obejmują sezon rozgrywek ligowych 2014/2015.

---

* Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku

¹ A. J. Veal, S. Darcy, *Research methods in sport studies and sport management. A practical guide*, Routledge, New York 2014.

² Por. Gottfried Schweiger, *Achieving Income Justice in Professional Sports: Limitation, Taxation, or Donation*, *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 2012 nr 56, s. 12; E. Schwartz, *The income inequality that doesn't bother us*, *Econlife*, May 2014.

³ Stefan Szymanski, *Income Inequality, Competitive Balance and the Attractiveness of Team Sports: Some Evidence and a Natural Experiment from English Soccer*, *The Economic Journal*, Vol. 111, No. 469, Features (Feb., 2001), s. F69.

⁴ Skip Sauer, *Income inequality in pro sports*, *The Sports Economist*, 21 październik 2009.

⁵ *Global Sports Salaries Survey 2015*, *Sportingintelligence* Raport.

Jest to o tyle istotne, iż w przypadku wynagrodzeń zawodników analizowanych lig sportowych różnica w zarobkach nawet na przestrzeni jednego sezonu jest znaczna.

Wyniki badań

Porównując zestawienia wynagrodzeń w ramach najlepiej opłacanych drużyn na świecie należy stwierdzić, że w tym gronie dominującą ligą sportową jest liga piłki nożnej. Wśród 10 najlepiej opłacanych drużyn osiem z nich to przedstawiciele tej właśnie dyscypliny sportowej. Najwyższe wynagrodzenia 10 klubów sportowych w 2015 roku obejmowały następujące drużyny przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1.

Najwyższe wynagrodzenia drużyn sportowych w 2015 roku

Ranking w roku 2015	Ranking w roku 2014	Drużyna	Dyscyplina sportowa	Przeciętne wynagrodzenie roczne (przeciętne wynagrodzenie tygodniowe) w roku 2015
1.	-	PSG	Piłka nożna	\$9,083,993 (\$174,692)
2.	4	Real Madrid	Piłka nożna	\$8,641,385 (\$166,180)
3.	1	Manchester City	Piłka nożna	\$8,597,844 (\$165,343)
4.	5	Barcelona	Piłka nożna	\$8,083,518 (\$155,452)
5.	3	Los Angeles Dodgers	Baseball	\$8,023,207 (\$154,292)
6.	8	Manchester United	Piłka nożna	\$8,022,247 (\$154,274)
7.	7	Bayern Munich	Piłka nożna	\$7,660,968 (\$147,326)
8.	10	Chelsea	Piłka nożna	\$7,462,809 (\$143,516)
9.	2	New York Yankees	Baseball	\$7,309,407 (\$140,566)
10.	11	Arsenal	Piłka nożna	\$6,950,225 (\$133,658)

Źródło: *Global Sports Salaries Survey 2015*, Sportingintelligence, s. 12.

Na potrzeby niniejszego artykułu w celu porównania dysproporcji dochodowych w sporcie wykorzystany został wskaźnik Giniego. Należy podkreślić, że wskaźnik Giniego jest to miara nierówności dochodowych, która jest najczęściej wykorzystywana w celu przedstawienia nierówności dochodowych pomiędzy poszczególnymi krajami. Jego wartość może wahać się od 0 do 1, przy czym 0 oznacza, że wszyscy obywatele mają taki sam dochód. Wartość równa 1 to informacja, iż całkowity dochód znajduje się w rękach tylko jednej osoby.

Dla porównania wskaźnik Giniego w przypadku Unii Europejskiej dla roku 2015 wynosi 0.3. Kraje najbardziej zróżnicowane dochodowo, czyli z najwyższym wskaźnikiem Giniego w UE to Łotwa, Litwa, Grecja, Portugalia, Rumunia (we wszystkich tych krajach wskaźnik Giniego przekracza 0.34) zaś kraje cechujące się dużym egalitaryzmem, których obywatele posiadają dochody najbardziej równe to Słowenia, Słowacja, Republika Czeska, Szwecja, Finlandia, Holandia, Belgia.

Różnice dochodowe w ramach wybranych lig sportowych na świecie przedstawia poniższa tabela. Poniższe zestawienie potwierdza, że dominującą dyscypliną w Europie jest piłka nożna. W analizowanym rankingu *Global Sports Salaries Survey 2015* obejmującym wynagrodzenia sportowców za sezon 2014-2015 wśród 17 lig sportowych Europę reprezentują wyłącznie ligi piłkarskie. Są to Liga Hiszpańska, Francuska, Włoska, Niemiecka, Angielska i Szkocka. Z punktu widzenia analizy na potrzeby opracowania jest to grupa najciekawsza, gdyż charakteryzująca się najwyższymi wartościami wskaźnika Giniego, czyli zróżnicowaniem dochodów. W dalszej części analizy pominięte zostaną ligi najmniej

zróznicowane dochodowo, czyli liga piłki nożnej w Australii (AFL - The Australian Football League), dla której wskaźnik Giniego wynosił w sezonie rozgrywek 2014/2015 0.03 oraz liga krykieta w Indiach (IPL - The Indian Premier League) ze wskaźnikiem Giniego wynoszącym odpowiednio 0.02. Tak niewielki wskaźnik Giniego świadczy o braku zróznicowania dochodów.

Tabela 2.

**Wskaźnik Giniego dla wybranych lig sportowych na świecie
(sezon rozgrywek 2014-2015)**

Liga	Nazwa ligi	Dyscyplina sportowa	Wskaźnik Giniego	Kraj	Kontynent
AFL	The Australian Football League	Piłka nożna	0.03	Australia	Australia
Bundesliga	Bundesliga	Piłka nożna	0.33	Niemcy	Europa
CFL	The Canadian Football League	Piłka nożna	0.04	Kanada	Ameryka Północna
CSL	The Canadian Soccer League	Piłka nożna	0.40	Kanada	Ameryka Północna
EPL	Premier Ligue	Piłka Nożna	0.30	Anglia	Europa
IPL	The Indian Premier League	Krykiet	0.02	Indie	Azja
J-League	Nippon Puro Sakkā Rīgu	Piłka Nożna	0.21	Japonia	Azja
La Liga	Primera División	Piłka Nożna	0.51	Hiszpania	Europa
Ligue 1	Puchar Ligi Francuskiej	Piłka Nożna	0.51	Francja	Europa
MLB	Major League Baseball	Baseball	0.18	USA	Ameryka Północna
MLS	Major League Soccer	Piłka Nożna	0.31	USA Kanada	Ameryka Północna
NBA	National Basketball Association	Koszykówka	0.09	USA	Ameryka Północna
NFL	National Football League	Football Amerykański	0.04	USA	Ameryka Północna
NHL	National Hockey League	Hokej	0.07	USA	Ameryka Północna
NPB	Nippon Professional Baseball	Baseball	0.14	Japonia	Azja
Serie A	Liga Piłkarska	Piłka Nożna	0.39	Włochy	Europa
SPL	Scottish Premier League	Piłka Nożna	0.53	Szkocja	Europa

Zródło: oprac. własne na podstawie: N. Wells, *Players in this sport earn more than the others*, CNBS, Sport Business, 15.06.2015

Wskaźnik Giniego dla poszczególnych dyscyplin sportowych pokazuje, że piłkarskie ligi europejskie przejawiają tendencję do wyższych dysproporcji dochodowych niż ligi funkcjonujące na innych kontynentach. Najwyższy współczynnik Giniego wśród przedstawionych lig charakteryzował: SPL – Szkocką Ligę Piłki Nożnej, dla której wynosił on 0.53. La Liga i Ligue 1, czyli Ligi Piłki Nożnej w Hiszpanii i we Francji, charakteryzował współczynnik Giniego przekraczający 0.5. Tak wysokie dysproporcje we wskaźniku Giniego związane są odpowiednio z następującymi czynnikami:^{6,7}

- w przypadku SPL (Szkocka Liga Piłki Nożnej) najlepszym płatnikiem w grupie jest Celtic Glasgow, w przypadku którego średnia płaca wynosi 1 546 276\$, kolejne miejsce zajmuje Aberdeen (średnia płaca to 241 212\$), zaś klub na pozycji ostatniej

⁶ *Global Sports Salaries Survey 2015*, Sportingintelligence, s. 42 – 43.

⁷ Organizacja *Sportingintelligence* sporządzając raporty wynagrodzeń w sporcie nie uwzględnia płac zewnętrznych sportowców.

wśród 12 drużyn to Ross County (średnia płaca to 61 717\$). Dysproporcje w tym względzie są więc znaczne,

- w przypadku Ligue 1 (Puchar Francuskiej Ligi Piłki Nożnej) najlepszy płatnik to klub PSG, w przypadku którego średnia płaca to 9 083 993\$. Drugie miejsce zajmuje klub Monaco ze średnią płacą 3 247 584\$. Klub z najniższymi przeciętnymi płacami w tejże lidze to Guingamp 451 450\$,
- w przypadku Primera División Hiszpańskiej Ligi Piłki Nożnej – dwaj wybijający się płatnicy to Real Madryt (2 miejsce wśród analizowanych 294 drużyn z 17 lig sportowych) oraz Barcelona (odpowiednio miejsce 4). Średnia płaca w klubie Real Madryt to 8 641 315\$ zaś w klubie Barcelona to 8 083 518\$. Drużyna o najniższych płacach w lidze hiszpańskiej to Rayo Vellecano (średnia płaca to 454 263\$).

Z przanalizowanych sportowych lig europejskich najniższe dysproporcje charakteryzują piłkarską ligę niemiecką i angielską. W Bundeslidze najlepszym płatnikiem jest Bayern Monachium (średnie wynagrodzenie to 7 660 968\$ - 7 miejsce w rankingu płatników klubów ligowych), zaś najniższe wynagrodzenia dotyczą klubu Eintracht Braunschweig (odpowiednio 820 818\$). W przypadku ligi angielskiej najwyższe średnie wynagrodzenia wypłaca Manchester City (średnie wynagrodzenie to 8 597 844\$ - co daje temu klubowi 3 miejsce w rankingu płatników klubów ligowych).

Adekwatnie wysokie dysproporcje dochodowe cechują ligę piłki nożnej w Kanadzie, dla której współczynnik Giniego wynosi 0,4. Jest to jednak wyjątek. W przypadku klubów piłkarskich działających na innych kontynentach niż Europa współczynnik Giniego dotyczący dysproporcji płacowych w sporcie jest znacznie niższy niż współczynnik Giniego wyliczony dla ogółu dochodu danego kraju.

Najniższe dysproporcje w wynagrodzeniach charakteryzują sporty mniej popularne takie jak krykiet (współczynnik Giniego 0.02), football amerykański (współczynnik Giniego 0.04), oraz hokej (współczynnik Giniego 0.07). Również liga piłki nożnej nie ciesząca się taką popularnością na kontynencie amerykańskim jak w Europie cechuje się w tym przypadku znacznie niższym rozwarstwieniem dochodowym. Współczynnik Giniego dla piłkarskiej ligi kanadyjskiej wynosi zaledwie 0.04, zaś dla ligi australijskiej wynosi 0.03. Tak niski wskaźnik oznacza, że wynagrodzenia zawodników w ramach poszczególnych lig są bardzo do siebie zbliżone lub praktycznie identyczne.

Kolejnym etapem analizy na potrzeby niniejszego opracowania jest porównanie wskaźników Giniego dla wybranych krajów Unii Europejskiej oraz USA ze wskaźnikami Giniego wyliczonymi dla poszczególnych dyscyplin sportowych w ramach lig sportowych funkcjonujących w tychże krajach. W przypadku Europy uwagę skoncentrowano na dominującej lidze sportowej, czyli lidze piłki nożnej. W przypadku USA dokonano porównania także innych dyscyplin sportowych.

Przyrównując wskaźniki Giniego dla dochodów mieszkańców wybranych krajów Unii Europejskiej należy stwierdzić, że w ramach ligi piłki nożnej najbardziej zróżnicowana dochodowo w relacji do ogółu dochodów mieszkańców danego kraju jest francuska liga piłki nożnej. Wskaźnik Giniego obrazujący nierówności dochodowe w przypadku Francji wynosi 29%, zaś w ramach zarobków ligi piłki nożnej w roku 2014 sięgał on 51%. Dysproporcje dochodowe są więc znaczne. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku Wielkiej Brytanii i Hiszpanii. Liga piłkarska z najmniejszymi nierównościami dochodowymi to liga niemiecka.

Różnica w dochodach ogółem a dochodach sportowców w ramach ligi piłki nożnej w tym przypadku wynosi zaledwie 2%. Szczegółowe wyliczenia przedstawia tabela 3.

Tabela 3.

Wskaźniki Giniego w wybranych krajach Unii Europejskiej w relacji do wskaźników Giniego dla przykładowych lig piłki nożnej w roku 2014

Kraj	Wskaźnik Giniego 2014	Sezon rozgrywek 2014/2015 Piłka nożna	Różnica (wskaźnik Giniego sport i wskaźnik Giniego kraj)
Niemcy	0.31	0.33	+0.02
Hiszpania	0.35	0.51	+0.16
Francja	0.29	0.51	+0.22
Włochy	0.32	0.39	+0.07
Wielka Brytania	0.32	0.53*	+0.21
UE (28 krajów)	0.31	-	-

* wyłącznie liga szkocka

Źródło: oprac. własne na podstawie danych: Eurostat Gini coefficient of equivalised disposable income (source: SILC oraz N. Wells, *Players in this sport earn more than the others*, CNBS, Sport Business, 15.06.2015.

Zupełnie odmienna sytuacja ma miejsce w przypadku lig sportowych funkcjonujących w USA. Rozwarstwienie ogółu dochodów mieszkańców w Stanach Zjednoczonych Ameryki w porównaniu do Unii Europejskiej jest bardzo duże. Wskaźnik Giniego w USA w 2014 roku wynosił aż 48%. Na tle tak dużego ogólnego rozwarstwienia dochodowego w Stanach Zjednoczonych Ameryki wskaźnik Giniego w przypadku poszczególnych lig sportowych jest wręcz symboliczny. Rozwarstwienie dochodowe praktycznie nie występuje w ramach ligi futbolu amerykańskiego, hokeja i koszykówki. Najwyższe rozwarstwienie dochodowe ma miejsce w przypadku ligi piłki nożnej, jednakże nie jest ono aż tak wysokie jak w przypadku lig europejskich. Tabela 4 przedstawia szczegółowe wyliczenia.

Tabela 4.

Wskaźnik Giniego w USA w relacji do wskaźników Giniego wybranych dyscyplin sportowych w roku 2014

Kraj	Wskaźnik Giniego 2014	Sezon rozgrywek 2014/2015	Różnica (wskaźnik Giniego sport i wskaźnik Giniego kraj)
USA	0.48	0.18 Baseball	- 0.30
		0.31 Piłka Nożna	- 0.17
		0.09 Koszykówka	- 0.29
		0.04 Football Amerykański	- 0.44
		0.07 Hokej	- 0.41

Źródło: oprac. własne na podst. danych: *U.S. household income distribution from 1990 to 2014 (by Gini-coefficient)*, Statista, The Statistical Portal oraz N. Wells, *Players in this sport earn more than the others*, CNBS, Sport Business, 15.06.2015.

Zakończenie

Powyższe analizy przeprowadzone przy wykorzystaniu wskaźnika Giniego potwierdzają fakt, iż dysproporcje dochodowe w sporcie są silnie zależne od dyscypliny sportowej. Wynagrodzenia sportowców w ramach niektórych lig sportowych są bardziej zrównoważone, czyli mniej narażone na znaczne dysproporcje dochodowe, niż wynagrodzenie sportowców innych lig sportowych. Przede wszystkim zauważalne są dwa podstawowe wnioski. Po pierwsze najbardziej zróżnicowana dochodowo dyscyplina sportowa to piłka nożna.

Po drugie dysproporcje dochodowe w sporcie są znacznie wyższe w przypadku lig sportowych prowadzących rozgrywki w krajach europejskich, niż w przypadku lig sportowych funkcjonujących na innych kontynentach. Zapewne jest to związane z tym, iż kraje Unii Europejskiej same w sobie są generalnie mniej zróżnicowane dochodowo. Natomiast rozpiętość dochodów jest znacznie wyższa w przypadku Stanów Zjednoczonych Ameryki. Stąd też dysproporcje w przypadku wynagrodzeń w sporcie są niższe w USA.

Bibliografia

- Global Sports Salaries Survey 2015*, Sportingintelligence Raport.
Sauer Skip, *Income inequality in pro sports*, The Sports Economist, 21 październik 2009.
Schwartz E., *The income inequality that doesn't bother us*, Econlife, May 2014.
Schweiger Gottfried, *Achieving Income Justice in Professional Sports: Limitation, Taxation, or Donation*, Physical Culture and Sport. Studies and Research, 2012 nr 56.
Szymanski Stefan, *Income Inequality, Competitive Balance and the Attractiveness of Team Sports: Some Evidence and a Natural Experiment from English Soccer*, The Economic Journal, Vol. 111, No. 469/2001.
Veal A. J., Darcy S., *Research methods in sport studies and sport management. A practical guide*, Routledge, New York 2014.
Wells N., *Players in this sport earn more than the others*, CNBS, Sport Business, 15.06.2015

Streszczenie

Praca ma na celu analizę dysproporcji dochodowych w sporcie na przykładzie wybranych dyscyplin sportowych. Dane źródłowe zostały zaczerpnięte z corocznie publikowanego raportu *Global Sports Salaries Survey 2015* obejmują więc wynagrodzenia sportowców w ramach rozgrywek ligowych w sezonie 2014/2015. Precyzyjne porównanie nierówności dochodowych umożliwił wskaźnik Giniego zastosowany dla wybranych dyscyplin sportowych. Kolejnym etapem analizy było porównanie wskaźnika Giniego wybranych krajów Unii Europejskiej oraz USA ze wskaźnikami Giniego wyliczonymi dla poszczególnych dyscyplin sportowych w ramach lig sportowych funkcjonujących w tychże krajach. W przypadku krajów unijnych analiza objęła jedynie ligę piłki nożnej, dyscypliny najbardziej popularnej i najlepiej opłacanej w krajach Unii Europejskiej. Przedstawiona analiza potwierdza najwyższe dysproporcje dochodowe występujące w ramach tejże dyscypliny sportowej.

Stany Zjednoczone Ameryki, jako kraj znacznie mniej egalitarny dochodowo, być może właśnie dlatego w przypadku sportu cechuje się większym zrównoważeniem dochodowym. W przypadku USA najbardziej zróżnicowana dochodowo jest podobnie jak w Europie liga piłki nożnej, chociaż rozgrywki tej dyscypliny sportu nie są tak popularne w USA jak w krajach kontynentu europejskiego. Dyscypliny najbardziej popularne w USA są najbardziej zrównoważone w kwestii wynagrodzeń sportowców. Dysproporcje dochodowe w przypadku rozgrywek ligowych w ramach futbolu amerykańskiego, hokeja czy też koszykówki są niewielkie.

Słowa kluczowe: dysproporcje dochodowe, wskaźnik Giniego, ligi sportowe

INCOME INEQUALITIES IN SPORT ON THE EXAMPLE OF CHOSEN DISCIPLINES IN SEASON 2014/2015

Summary

The main aim of the paper is to analyse income inequality in sport on the example of chosen sports disciplines. Data were taken from the *Global Sports Salaries Survey 2015* and it includes the season 2014/2015. Comparing income inequalities enabled the Gini coefficient applied for chosen sports disciplines. Comparing the Gini coefficient for the selected European Union countries and the USA with Gini coefficients calculated for individual sports disciplines was a next stage of the analysis. In case of the European Union countries analysis included only the football league, the most popular and best paid discipline in countries of the European Union. Described analysis is confirming also the highest income inequalities appearing in frames of this sports discipline.

The United States of America, as the much less egalitarian country, in the case of sport is marked by a greater income stability. In case of the USA the most income diversified sports league is also the football league, although this sport discipline isn't so popular in the USA like in the European Union countries. The most popular disciplines in the USA are also most sustainable in the issue of the income. Income inequalities in the case of American football, hockey and basketball are a little.

Key words: income inequalities, Gini index, sport leagues